

Skolelederforbundet

Til Kunnskapsdepartementet

Vår referanse: Trygve Beyer-Olsen

Vår dato: 10. mars 2022

Skolelederforbundets høringsvar:

Revidert rammeplan for norsk og samisk barnehagelærerutdanning

Sluttrapport fra Rammeplangruppa 1.11.2021

Innledning

Rammeplangruppas mandat er avgrenset blant annet ved at den ikke omfatter endringer i organisering av tverrfaglige kunnskapsområder. Videre påpekes det i mandatet at forslag til endringer i forskriften må vurderes opp mot formålet med den nye rammeplanen fra 2012:

- a) Tydeliggjøre pedagogikkfagets rolle og plass i utdanningen og bidra til større konsistens i begrepsbruk
- b) Gi økt mulighet for fleksibilitet i og mellom kunnskapsområdene
- c) Tydeliggjøre de gjennomgående temaene i utdanningen og hvordan de kan inngå

I tillegg bes det om vurdering av om fagene i kunnskapsområdene skal studiepoengfestes på kandidatens vitnemål.

Skoleforbundet vil her gi innspill på Rammeplangruppas vurderinger med utgangspunkt i denne avgrensingen. Vår vurdering tar ikke stilling til konkrete endringer i tekst, men svarer på de 5 hovedkonklusjonene på side 9 og 10.

Overordnet kommentar

Skolelederforbundet er i hovedsak positiv til forslag til endringer i sluttrapporten når det gjelder hovedvurderingene (1-5, side 9 -12). Imidlertid ønsker forbundet at revideringen i større grad tydeliggjør betydningen av ledelse, og at vektlegging av temaet ledelse blir mer forpliktende for utdanningsinstitusjonene. Vi vil i det følgende utdype dette.

De 5 vurderingene og konklusjonene

1. Gjennomgående tema

Skolelederforbundet støtter vurderingen om at det ikke er hensiktsmessig at forskriften omtaler ulike temaer som skal vektlegges. Som gruppa påpeker, vil betydningen av slike tema endres over tid. Det støttes videre at konkrete temaer erstattes med «utdanningen skal vektlegge en helhetlig pedagogisk tilnærming til lek, omsorg, læring og danning.» Forbundet peker likevel på at det kan være behov for en klargjøring av hva som ligger i begrepet «helhetlig pedagogisk tilnærming». Vi støtter videre vurderingene om at det i retningslinjer og utbyttebeskrivelser ivaretar ønsket fokus. Her mener vi at det bør tydeliggjøres at ledelse er en sentral del av utdanningen på overordnet nivå, og at det kommer igjen i utbyttebeskrivelsene.

2. Pedagogikkens plass

Skolelederforbundet støtter gruppas vurdering i at pedagogikkfaget en sentral og sammenbindende rolle i utdanningen. Det støttes at en bruker betegnelsen pedagogikkfag/pedagogikkfaglig og ikke pedagogikk for å understreke dette. Vi mener at det bør klargjøres hva som ligger i begrepet «sammenbindende». Videre er forbundet enig i å fjerne kravet om at faget skal inngå i alle kunnskapsområder, da det ser ut til at dette ikke har fungert på en god måte. Det er viktig å gi plass til pedagogikk som eget fag i utdanningen, det fremkommer også i figuren på side 3. Det bør imidlertid ligge en forpliktelse for utdanningene at pedagogikkfaget skal være et eget fag hvor det undervises i faget gjennom hele utdanningen.

3. Flexibilitet i og mellom kunnskapsområdene

Skolelederforbundet støtter forslaget om at det ikke skal settes av 20 studiepoeng til å forsterke kunnskapsområder i norsk BLU. Vi mener imidlertid at disse poengene ikke bør fristilles, men heller settes av til temaet pedagogisk ledelse. I retningslinjene står det følgende:

4.2.2 Pedagogisk ledelse

Barnehagelærerutdanningen er en lederutdanning. Pedagogisk ledelse må derfor være tilstede gjennom hele studieforløpet som både teori og praksis. Ledelse må være integrert på en profesjonsrettet måte som fag og tema, både innad i og på tvers av alle kunnskapsområdene og i praksisperiodene. Det skal være en tydelig progresjon fra første til siste studieår, jf. progresjonsmodellen i kap.4.5.2.

Forbundet kjenner til at mange nyutdannede mener at de kan for lite om pedagogisk ledelse, og at de opplever det som svært utfordrende å utøve pedagogisk ledelse. De peker på at de har lært lite om dette i utdanningen, og det kan ha sammenheng med at retningslinjene ikke er så lett å oppfylle i praksis for utdanningsinstitusjonene. Det har blant annet vært vanskelig å integrere pedagogisk ledelse i kunnskapsområdene. Når nå pedagogikkfaget ikke skal være en del av kunnskapsområdene, vil det bli enda mindre søkelys på dette. Ved å utforme et eget kunnskapsområde i pedagogisk ledelse styrkes både pedagogikkfaget og ledelse som tema. Ledelse som tema er tverrfaglig, og det vil være naturlig at dette er et samarbeid mellom samfunnsfag og pedagogikk, slik det er i LSU.

4. Studiepoeng i fag på kandidatenes vitnemål

Skolelederforbundet støtter at studiepoeng i de enkelte lærerutdanningsfagene kan føres på kandidatenes vitnemål.

5. Annet

Vi mener at pedagogikkfaget bør studiepoengfestes slik at en sikrer at faget har en sentral og gjennomgående plass. Faget bør kunne studiepoengfestes til tross for at andre fag i utdanningen ikke studiepoengfestes. Rammepiangruppa foreslår en videre utredning for studiepoengfesting av fag, basert på en utredning, og skolelederforbundet støtter dette.

I tillegg til disse 5 punktene ønsker Skolelederforbundet å tilføye:

- Det vises i teksten flere steder til formuleringen *hele studieforløpet og i fordypningen*:
  - Side 4 (i figuren): «Pedagogikk skal være et sentralt og sammenbindende fag gjennom hele studieløpet og i fordypningen.»
  - Side 9: «Pedagogikkfaget skal sikre et felles barnehagepedagogisk fundament gjennom hele studieløpet og i fordypningen,»
  - Side 10: «Tabellen synliggjør også utdanningens forankring i pedagogikkfaget og praksis som to stolper som inngår i hele studieløpet og i fordypningen.»

Fordypningen er en del av hele studieforløpet, så det er unødvendig å skrive mer enn hele studieforløpet. Det kan også forstås som at pedagogikkfaget skal inngå i alle fordypninger, og det er i så fall ikke hensiktsmessig.

- I dag tilbyr flere barnehagelærerutdanninger fordypning i organisasjon og ledelse, men ikke alle. Skolelederforbundet mener det burde vært lovpålagt å tilby denne fordypningen. Dette hever kompetansen for de som velger fordypningen, og vil være spesielt viktig for de som vil inn i pedagogisk lederstilling der det er to pedagoger på avdeling. Fordypningen fungerer dessuten som rekruttering til styrerutdanning, videreutdanningsmoduler og master i barnehageledelse.
- Per i dag peker ikke forskriften på betydningen av ledelse, men det framkommer i retningslinjene. Skolelederforbundet foreslår at det i forskriften understrekes at barnehagelærerutdanningen også er en lederutdanning.

Med vennlig hilsen,

Trygve Beyer-Olsen

Politisk rådgiver